بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2016/HC-A/139
- އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތް:

* ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް:

* ނަން: މުޙައްމަދު ޒިޔާދް
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A385733
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ. އޮރުގިރި/ މާލެ
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. އޮރުގިރި/ މާލެ

- ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 14 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1437 / 23 މާރިޗު 2016
- ނިމުނު ތާރީޚް: 26 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1437 / 04 އޭޕްރީލް 2016
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކޯޓުއަމުރު ނަންބަރު: 145-J/MD/2016/1841
- ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު

* ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 12 މާރިޗު 2016
* ނިމުނު ތާރީޚް: 12 މާރިޗު 2016

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

ފަނޑިޔާރު ދރ.ޢަލީ ސަމީރު، ފަނޑިޔާރު ދރ.ޢަބްދުﷲ ހަމީދު، ފަނޑިޔާރު ދރ.ޝުޖާޢު އުޘްމާން

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ކޯޓުއަމުރު އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށްއެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތް ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މިޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ދަޢުވާ ފަރާތަކީ، މ. އޮދުގިރި/ މާލެ މުޙައްމަދު ޖަވާދް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A385733) އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރު، އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

2. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރުން ބަލާއިރު އެކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ، 12 މާރިޗު 2016 ދުވަހުގެ 20:36 އިން ފެށިގެން 22 މާރިޗު 2016 ދުވަހުގެ 20:35 އަށް މ. އޮދުގިރި މުޙައްމަދު ޖަވާދް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A385733) ގެގައި ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓަން އަމުރުކޮށްކަމާއި، މިގޮތަށް މުޙައްމަދު ޖަވާދް ބަންދުކޮށްފައި ބަހައްޓަން އަމުރުކުރެއްވި ސަބަބަކީ، "ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވަފާނެކަމަށްބަލައި" ކަމަށް މިއަމުރަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮތެވެ.

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރު އެކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫންކަމަށްބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެއަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރަމުން، އަންނަނިވި 3 (ތިނެއް) ނުކުތާ ފާހަގަކޮށް، އެނުކުތާތަކާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތަށް ހާޒިރުކޮށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ޤަވާޢިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 12 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ކުށްކުރަން ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމާމެދު ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތްނުކުރައްވައި ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރަކަށްވުންކަމަށް ބުނެހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާ ރިޕޯޓުގެ 9 ވަނަ ނުކުތާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަކާނުލައި ނިންމަވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

- ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި "މަތީ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއަށްވުރެ ދަށު ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އުސޫލު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވިނަމަވެސް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުން އަމުރު ނެރުއްވީ، އެ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރައްވައި އަމުރު ނެރުއްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

4. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓުއަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ

ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި، އެނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެއަމުރަކީ، މ.އޮރެގިރި މުޙައްމަދު ޝަރާފްގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ގަނޑުގެ އެތަކެތީގެ ވިޔަފާރި ކުރުމުގެ މައްސަލައާއި ގުޅިގެން، މުޙައްމަދު ޝަރާފް ބަންދުގައި އިތުރަށް ބަހައްޓައި ދިނުމަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/141846 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އިން ކްރިމިނަލްކޯޓުގައި އެދި ހުށަހެޅުމުން ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމާއި، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/141846 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އަށް ބެލުމުން، މުޙައްމަދު ޝަރާފް އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ބޭނުންވާ ސަބަބުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މިމައްސަލައަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ވިޔަފާރި ކުރާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މައްސަލައަކަށްވެފައި މިނާ ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މިނާގެ ސަބަބުން މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާ އަސަރުކޮށްފާނެކަމަށް ފެންނާތީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ކަމުގައި ބައްލަވައިދެއްވުމަށް އެދިފައިވާކަމަށް، މި އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ 12 މާރިޗު 2016 ދުވަހުގެ 20:36 އިން ފެށިގެން 22 މާރިޗު 2016 ދުވަހުގެ 20:35 އަށް މ. އޮރެގިރި މުޙައްމަދު ޝަރާފް (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A385733) ގޭގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވާކަމާއި، މިގޮތަށް މުޙައްމަދު ޝަރާފް ގޭގައި ބަންދުކޮށްފައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރެއްވި ސަބަބަކީ، "ހެއްކަން ނުފުދޭ ފުރިހަމަކުރަންނަކަމަށްބަލައި" ކަން މިއަމުރަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

(ށ) ދެވަނަކަމަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރުމާ މީހުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރިމައްކަން ބާސިރުކަން ބަންދަރުމު ޖޯކް ނިސްބަތުގެ ޤަވާއިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހާލަތުގެ އޮތްކަމަށް ނުވަތަ ނިކުތާކަމަށް ކަނޑައެޅިދާނެކަމަށް، އެދިވެހިރާއްޖޭގެ ކުރިމައްކަން ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާއި، އެމައްސަލައަކާއި

ގުޅިގެން ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާ މީހަކު ނުވަތަ ބަޔަކާބެހޭ ގޮތުން، މައްސަލަ ތަޙްޤީޤުކުރާ ފަރާތަކުގައިވާ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެޝަރީޢަތަކަށް ހުށަހަޅާ މަޢުލޫމާތު ތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށްގެންނެވެ،

މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުމުގެ އެތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ކުށަކީ، އެކުރުގެ ސަބަބުން ކުރުގެ ބޮޑު ނުރައްކާތެރިކަން މުޖުތަމަޢަށް ސަބަބުން، ގެއްލުންތަކުގެ ބޮޑުމި ދިގުމުއްދަތު މުޖުތަމަޢަށް އަދިފުރަކަމުގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރެވޭ ކުށްތަކެއްކަމުގައި މިކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2011/SC-A/33 ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާކަން އެނގޭކަމާއި، މިހެންކަމުން ތަޙްޤީޤުގެ މައްސަލަތަކުގެ ތުހުމަތު ކުރިމަތިވެފައިވަނީ މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅުމުގެ އެތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ތުހުމަތުކަން އެނގޭއިރު، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާގެ ބަންދުމުއްދަތު ގޮތް ނިސްބަތުން ފަސްޖެހުމުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާސިލުކުރުވާ މީހާއަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރިވެދާނެ މީހެއްކަމަށް އެއިރަކު ބަންދުކުރުމުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭނީ އެމީހެއްގެ ފަރާތުން މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކާތެރިކަމެއް ސާބިތުވާފަދަ ތަސްދީޤުކުރައްވަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/HC-A/194 ޤަޟިއްޔާއާއި 2012/HC-A/260 ޤަޟިއްޔާގައިވެސް އެގޮތް މައްސަލަތަކުގައި މިދެ ކުރިން ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން އެނގޭކަމެވެ.

(ނ) މިންވަރަކަށް، މިމައްސަލައާއި އެކު ހުށަހެޅުނު ލިޔުންތަކަށް ބެލުމުން، މުބަރްދަތު ތަޤާރާގެ މައްސަކަތް ހުށަހެޅުނު މައްސަލައިގެ ބާވަތްތަކާ، ހެއްގެ ނިސްބަތްތަކާ، ތަކުރާރުގައި ޗާޖުކޮށްފައިވާ މުއްދަތަކާއި، ތަކުރާރުގައި ހުރި ގޮތްޓެސްކުރުމަކާއި، މައްސަލައިގެ ވަޒަންގެން ދީން ހުރި ކަންތަކުގެ މައްސަލަ ބަލާއިރު، މުޤައްރަރު މިދަކުދު ގޭގެ ބަހައްޓާފައިވާ، މުޤައްރަރު ދަދުދުގެ ވާހަކަ މުޤައްރަރުން އެއް ނުރައްކާ ފެލައިގެން ސަބަބަކް ކަމުގައި ބެލެވެންނެތްކަމެވެ.

ވީމާ، އިސްތިއުނާފު ސަބަބުތަކާ އަޅައިގެން ބުނުމުން، މިމައްސަލަބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓް އޯޑަރ ބާޠިލުކުރުމަށް ނިންމީއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުކުމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MD/2016/1841 ކޯޓު އަމުރު ބާޠިލުކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާގުން ކަނޑައަޅައި، މިއަދު 04 އޮކްޓޫބަރު 2016 ވަނަ ދުވަހުގެ 13:10 އިން ފެށިގެން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމްއެފެއާޒުން ކަނޑައަޅައި ތަނެއްގައި މ.އޫގުދިރި/ މުޙައްމަދު ތަޒާލް ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަންގައި އަމުރުކޮށްފީމެވެ.